

PROCEDURA SZACOWANIA SZKÓD W GOSPODARSTWACH ROLNYCH I DZIAŁACH SPECJALNYCH PRODUKCJI ROLNEJ

I. Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 roku w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U.2015 poz.187 ze zm.).
2. Zarządzenie Nr 377 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 30 lipca 2018 roku w sprawie powołania Komisji Wojewódzkiej do spraw weryfikacji szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.
3. „Wytyczne dla Komisji powołanych przez Wojewodę, dotyczące ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę”, opracowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
4. Warunki i zasady udzielania kredytów z dopłatą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania (dostępne na stronie www.arimr.gov.pl w zakładce pomoc krajowa).
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119) – art. 13 ust.1 i 2
6. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014 r.).
7. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.).

II. Ogólne zasady szacowania szkód w celu ubiegania się o kredyty dla gospodarstw rolnych na wznowienie produkcji rolnej i odtworzenie środków trwałych zniszczonych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

1. Dla poszkodowanych gospodarstw rolnych w wyniku suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny możliwe jest udzielenie pomocy w postaci kredytów „kłęskowych” na wznowienie produkcji rolnej (kredyt obrotowy) oraz przywrócenie funkcji użytkowych zniszczonych lub uszkodzonych budynków gospodarczych, ciągników i urządzeń rolniczych, plantacji wieloletnich (kredyt inwestycyjny) oraz pomoc finansowa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
2. Niekorzystnym zjawiskiem atmosferycznym musi być dotknięty pewien obszar (najmniej sołectwo), na którym znajdują się poszkodowane gospodarstwa, w rozmiarach stanowiących zagrożenie dalszego ich funkcjonowania, z wyjątkiem szkód powstałych w pojedynczych gospodarstwach wskutek pioruna.
3. Oszacowania zakresu i wysokości szkód dokonuje komisja powołana przez Wojewodę. O powołanie komisji do Wojewody występuje Wójt/Burmistrz/Prezydent po rozpoznaniu zakresu szkód, a także na podstawie informacji zawartych w pisemnych wnioskach producentów rolnych złożonych w Urzędzie Gminy/Miasta właściwych ze względu na położenie gruntów. Wniosek rolnika o oszacowanie szkód musi zostać złożony niezwłocznie. Komisja powinna oszacować wszystkie szkody, które wystąpiły

w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej (tj. w uprawach, zwierzętach i w środkach trwałych).

4. Do szacowania strat w uprawach przyjmuje się, że minimalna powierzchnia uprawy nie może być mniejsza niż 0,1 ha jednolitej uprawy. W razie kilkakrotnego uszkodzenia tej samej uprawy, wysokość każdej następnej szkody ustala się z uwzględnieniem wysokości poprzednio ustalonych szkód w skali całego gospodarstwa rolnego w odniesieniu do średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji. W takim przypadku w kolejnym protokole wysokość szkód powinna zostać pomniejszona o szkody wykazane w poprzednich protokołach w odniesieniu do tej samej uprawy rolnej. Jeżeli w poprzednim protokole oszacowane przez komisje szkody były niższe niż 30%, komisja w kolejnym protokole może podać łączną wartość i poziom szkód w skali gospodarstwa w odniesieniu do wszystkich niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. W tym przypadku w protokole powinny być także wyodrębnione wartości szkód i ich poziom w skali gospodarstwa z wyodrębnieniem dla każdego niekorzystnego zjawiska.
5. Kredyty na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej są udzielane bezpośrednio po wystąpieniu szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi, tj. w najbliższym cyklu produkcyjnym i nie później niż 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu przez komisję powołaną przez wojewodę.
6. Aby rolnicy mogli uzyskać pomoc publiczną w formie dopłat do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji, poziom szkód określony w procentach:
  - musi być wyższy niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub średniej z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji. Na protokołach rolników, w których gospodarstwach rolnych straty wynoszą ponad 30% średniej rocznej produkcji, Wojewoda potwierdza wystąpienie szkód, sporządzając adnotację na tym protokoleWarunkiem ubiegania się o kredyt na odtworzenie środków trwałych jest jednocześnie poniesienie szkód powyżej 30% w produkcji rolnej, jak również szkody w pojedynczym środku trwałym muszą wynieść powyżej 3 350 zł.
7. Pomoc jest udzielana również, gdy szkody oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę, wystąpiły w danym roku kalendarzowym co najmniej dwukrotnie w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej i wynoszą łącznie powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej.
8. O kredyt na wznowienie produkcji (w ramach pomocy *de minimis* w rolnictwie) mogą również ubiegać się rolnicy, u których w gospodarstwach rolnych poziom szkód określony w procentach był równy lub niższy niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody lub średniej z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji. Nie jest wymagane potwierdzenie Wojewody na tym protokole.

III. Zadania Wydziału Nieruchomości, Rolnictwa i Środowiska Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w procedurze szacowania szkód.

1. Przygotowanie zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego w sprawie powołania Komisji Wojewódzkiej do spraw weryfikacji szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

2. Przygotowywanie zarządzeń Wojewody Dolnośląskiego o powołaniu Komisji Gminnych ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, na obszarach dotkniętych zjawiskami atmosferycznymi.
3. Rozważenie potrzeby przeprowadzenia instruktażu członków Komisji Gminnych i Wojewódzkiej w zakresie szacowania szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi.
4. Ustalenie zasad udokumentowania powstałych szkód - obowiązujących w województwie wzorów dokumentacji celem ujednoczenia prac Komisji Wojewódzkiej i Gminnych.
5. Poinformowanie Komisji Wojewódzkiej oraz Gminnych o obowiązujących aktach prawnych związanych z szacowaniem szkód i udzielaniem kredytów „klęskowych” oraz zmianach w tym zakresie.
6. Koordynacja prac Komisji Wojewódzkiej oraz Gminnych.
7. Współpraca z ARiMR oraz bankami w zakresie kredytowania rolników poszkodowanych niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi.
8. Potwierdzanie przez Wojewodę wystąpienia szkód na protokołach rolników, u których w gospodarstwach rolnych, szkody wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji lub szkody stanowią powyżej 3350 zł w odniesieniu do pojedynczego środka trwałego.
9. Prowadzenie Rejestru potwierdzonych przez Wojewodę protokołów.
10. Podsumowanie rozmiaru szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi w woj. dolnośląskim.

IV. Zadania gmin w procedurze szacowania szkód.

1. Po dokonaniu rozpoznania, co do zakresu i charakteru niekorzystnego zjawiska atmosferycznego Prezydent, Burmistrz, Wójt występuje z wnioskiem do Wojewody o powołanie komisji gminnej, dając propozycję imienną jej składu, funkcje poszczególnych osób oraz wskazuje przewodniczącego komisji. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 roku w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (§ 5, pkt 7, ppkt 1 Dz. U.2015 r. poz.187 ze zm.) komisja składa się co najmniej z 3 osób, w tym 1 przedstawiciela ośrodka doradztwa rolniczego oraz 1 przedstawiciela izby rolniczej, mających wykształcenie wyższe albo średnie w zakresie rolnictwa, ekonomiki rolnictwa lub rybactwa albo co najmniej pięcioletni staż w prowadzeniu gospodarstwa rolnego potwierdzony przez sołtysa, z tym że w przypadku szacowania szkód w budynkach lub budowlach służących do prowadzenia działalności rolniczej co najmniej 1 osoba wchodząca w skład komisji powinna mieć wykształcenie lub doświadczenie zawodowe w zakresie budownictwa”. Proponowani kandydaci do składu komisji zobowiązani są wyrazić zgodę na uczestnictwo w jej pracach, a także otrzymać zgodę swoich przełożonych. W przypadku dużego rozmiaru szkód na terenie gminy może zostać powołana więcej niż jedna komisja, jednakże skład każdej z nich musi odpowiadać wymogom ww. rozporządzenia.

UWAGA: Członek Komisji nie może szacować szkód we własnym gospodarstwie rolnym. Należy przewidzieć, czy taki przypadek zaistnieje i zwiększyć skład Komisji dodatkowo np. o przedstawiciela DIR.

2. We wniosku o powołanie Komisji musi znajdować się ocena sytuacji w gminie, w szczególności rodzaj zjawiska – zgodnie z definicjami zawartymi w ustawie z dnia 7 lipca 2005 roku o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U z 2019 r., poz.477 j.t.). Za właściwe zakwalifikowanie niekorzystnego zjawiska atmosferycznego, które wystąpiło na terenie gminy/miasta odpowiada Prezydent/Burmistrz/Wójt. W niektórych przypadkach konieczna jest informacja potwierdzająca wystąpienie zjawiska: w przypadku wystąpienia szkód spowodowanych deszczem nawalnym lub huraganem – z IMiGW, w przypadku suszy – potwierdzenie jej w „monitoringu suszy” prowadzonym przez IUNG-PIB w Puławach. Szkody od uderzenia pioruna muszą pozostawiać bezsporne ślady tego zdarzenia i być udokumentowane protokołami Straży Pożarnej lub Policji lub Powiatowego Inspektora Weterynarii

w przypadku zwierząt gospodarskich, jeżeli zdarzenie miało miejsce poza budynkiem inwentarskim. Konieczne jest także zadeklarowanie, czy warunki atmosferyczne oraz faza wegetacyjna roślin umożliwiają lustrację upraw i rzetelne szacowanie szkód. Ponadto należy podać dokładny termin wystąpienia niekorzystnego zjawiska (konkretny dzień), szacunkową ilość gospodarstw poszkodowanych, szacunkową powierzchnię dotkniętą szkodą, szacunkowy % szkód w uprawach oraz ocenę szkód w środkach trwałych, czy zwierzętach. Wzór wniosku o powołanie Komisji Gminnej przez Wojewodę został zamieszczony na stronie internetowej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (www.duw.pl zakładka Urząd→Wydziały→Wydział Nieruchomości, Rolnictwa i Środowiska→Oddział Rolnictwa i Środowiska).

Zarządzenie wydawane jest dla konkretnej gminy, na określony rodzaj niekorzystnego zjawiska atmosferycznego.

3. Zbieranie wniosków rolników w sprawie przeprowadzenia szacowania oraz oświadczeń o wielkości produkcji. Warunkiem oszacowania przez Komisję powołaną przez Wojewodę szkód spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne jest złożenie wniosku o oszacowanie szkód zawierającego podpisaną przez składającego wniosek zgodę na przetwarzanie podanych danych osobowych. Należy sprawdzać, czy informacje zawarte w dokumentach składanych przez rolnika dotyczą całego gospodarstwa i wszystkich rodzajów produkcji. Za poinformowanie rolników o terminie przeprowadzenia szacowania szkód odpowiada Prezydent/Burmistrz/Wójt. Może to uczynić w formie ogłoszenia, powiadomienia przez sołtysów wsi, lub inny sposób zwyczajowo przyjęty zapewniający skuteczność przekazania informacji.
4. Weryfikacja powierzchni upraw rolnych w oparciu o **dane zawarte we wniosku złożonym do ARiMR o płatności w ramach wsparcia bezpośredniego. Komisja ma prawo żądać od producenta rolnego przedstawienia wniosku „obszarowego”**.
5. **Przed przystąpieniem do szacowania szkód, członkowie Komisji powinni zapoznać się z „Wytocznymi dla Komisji powołanymi przez Wojewodę dotyczącymi ogólnych zasad szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun obsunięcie się ziemi lub lawinę”, umieszczonymi na stronach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (www.minrol.gov.pl w zakładce Informacje branżowe - Niekorzystne zjawiska atmosferyczne), a także na stronie DUW.**
6. Szacowanie szkód u rolników odbywa się **wyłącznie w oparciu o lustrację w terenie** – nie mogą być uznawane inne dowody. Należy uważać, aby w protokole wpisać osobę, która faktycznie jest właścicielem/dzierżawcą gospodarstwa. Protokół oszacowania szkód sporządza się wyłącznie na formularzu udostępnionym na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi (www.minrol.gov.pl w zakładce Informacje branżowe - Niekorzystne zjawiska atmosferyczne) w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Protokoły po wydrukowaniu muszą być podpisane czytelnie. Indywidualne protokoły szkód oraz zestawienie gminne rolników do 30% i powyżej 30% gmina sporządza w formie elektronicznej i papierowej. Komisja przekazuje do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w obowiązującym terminie oryginały protokołów indywidualnych rolników (2 egzemplarze) oraz oryginały zestawień gminnych rolników do 30% i powyżej 30% - obowiązuje forma papierowa.
7. Dopiero po weryfikacji przez Wojewodę/Komisję Wojewódzką gmina przekazuje poprawny protokół producentowi rolnemu. Kserokopia protokołu potwierdzona za zgodność z oryginałem pozostaje w aktach Urzędu Miasta/Gminy.
8. Średnia roczna produkcja rolna jest ustalana na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wielkość prowadzonej produkcji rolnej w danym gospodarstwie lub dziale specjalnym produkcji rolnej. W przypadku, gdy dane rachunkowe oraz inna ewidencja lub dokumenty będące w posiadaniu producenta rolnego nie obejmują wszystkich zdarzeń prowadzonej produkcji w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej (z wyłączeniem koni, kóz 1 rocznych i starszych, ryb) w całym

gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej i nie pozwalają na dokonanie wszystkich wyliczeń w protokole, wówczas należy dokonać wyliczeń na podstawie danych statystycznych **dla regionu FADN – B** Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowego Instytutu Badawczego, zamieszczonych w formularzu protokołu szacowania szkód powstałych w wyniku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, znajdujący się na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Wzór protokołu jest plikiem programu Excel 2013.

9. Komisja sporządza 2 zestawienia gminne rolników (do 30% i powyżej 30%). W jednym umieszcza dane rolników, u których w gospodarstwach rolnych poziom szkód przekroczył 30% średniej rocznej produkcji rolnej, natomiast w drugim dane rolników, u których szkody wyniosły nie więcej niż 30% średniej rocznej produkcji.

10. W przypadku posiadania przez rolnika gruntów na obszarze kilku gmin, komisje powołane przez Wojewodę dokonują oszacowania szkód w swoim zasięgu terytorialnym. Protokół ostateczny z całego gospodarstwa, będący obliczeniem całości szkód – sporządza komisja gminna powołana przez Wojewodę właściwa ze względu na siedzibę gospodarstwa rolnika, na podstawie protokołów indywidualnych częściowych, sporządzonych przez komisje w innych gminach.

Zachodzi zatem konieczność wymiany informacji między gminami i sprawne przekazywanie częściowych protokołów szkód. W przypadku, gdy w gminie właściwej ze względu na siedzibę gospodarstwa rolnika nie została przez Wojewodę powołana komisja lub komisja powołana zakończyła już pracę, ostateczny protokół indywidualny (obejmujący całość gospodarstwa) sporządza komisja na terenie działania której wystąpiły/oszacowano szkody.

W przypadku, gdy gospodarstwo rolne jest położone na obszarze co najmniej dwóch województw, lub dział specjalny produkcji rolnej prowadzony jest na obszarze co najmniej dwóch województw, protokół jest sporządzony przez komisję powołaną przez Wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód. Następnie protokół zbiorczy sporządza komisja powołana przez Wojewodę właściwego ze względu na położenie największej części gospodarstwa lub obszaru, na którym prowadzony jest dział specjalny produkcji rolnej, na podstawie protokołów przedłożonych przez producenta rolnego w terminie umożliwiającym komisji przekazanie wojewodzie protokołu zbiorczego, nie później niż w terminie 45 dni od oszacowania szkód.

11. Protokoły indywidualne szkód muszą być ułożone w segregatorach oraz ponumerowane w sposób zgodny z imiennym wykazem zestawienia gminnego rolników (do 30% lub powyżej 30%). Imienny wykaz rolników w zestawieniu gminnym, u których wystąpiły szkody powyżej 30% zawiera numerację 1, 2, 3 itd., natomiast imienny wykaz rolników, u których poziom szkód wynosił poniżej 30% zawiera numerację 1a, 2a, 3a..... Obydwa zestawienia gminne powinny zawierać podpisy członków komisji, podpis wójta/burmistrza/prezydenta, a także zaopatrzone pieczęcią gminy i wójta/burmistrza/prezydenta. Ponadto w zestawieniu gminnym należy wskazać osobę sporządzającą.

12. Ewentualne błędy formalne na protokołach indywidualnych może korygować przewodniczący lub członek komisji. Korekty należy dokonać poprzez skreślenie i złożyć przy niej swój podpis oraz datę korekty.

13. Na oszacowanie strat i sporządzenie dokumentów komisja gminna ma czas:

1) maksymalnie 2 miesiące od dnia zgłoszenia przez producenta rolnego wystąpienia tych szkód, tj.:

a) od wschodów do czasu zbioru plonu głównego danej uprawy albo jej likwidacji, albo

b) nie później niż w terminie do 3 miesięcy od wystąpienia gradu, deszczu nawalnego, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny – w przypadku szkód w środku trwałym, albo

- c) nie później niż w terminie do 12 miesięcy od ustąpienia wody umożliwiającego komisji rozpoczęcie szacowania szkód – w przypadku szacowania szkód spowodowanych przez powódź w budynkach, albo
- 2) dwukrotnie, szkód spowodowanych przez ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź lub grad w drzewach owocowych (dotyczy wyłącznie drzew owocowych jako środka trwałego, natomiast nie dotyczy szkód w owocach tj. plonie):
  - a) po raz pierwszy – w terminie do 2 miesięcy od dnia powstania tych szkód,
  - b) po raz drugi – nie później niż w terminie do 12 miesięcy od dnia powstania tych szkód.

W pierwszym etapie szacowania szkód w drzewach owocowych sporządza się protokół w formie notatki zawierający dane niezbędne przy powtórnym szacowaniu szkód. Komisja dokonując szacowania po raz drugi sporządza protokół z oszacowania szkód.

Następnie w terminie 30 dni od dnia oszacowania szkód, Komisja składa protokół z oszacowania szkód wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce wystąpienia tych szkód.

Natomiast protokół końcowy sporządzony w przypadku, gdy gospodarstwo rolne jest położone na obszarze co najmniej dwóch województw, właściwa Komisja składa Wojewodzie w terminie 45 dni od dnia oszacowania szkód.

14. Przy szkodach w budynkach należy dołączyć uproszczony kosztorys strat dla każdego rolnika lub uszkodzenia opisać szczegółowo na protokole i wielkość strat wyliczyć według wartości odtworzeniowej środków trwałych.
15. Szacowanie szkód w budynkach powstałych na skutek powodzi – może odbywać się do 12 miesięcy od ustąpienia wody (w przypadku ujawnienia się takich szkód) jednakże pod warunkiem, że w czasie powodzi było zgłoszone zalanie tych budynków i Komisja odnotowała to w protokole/notatce z lustracji.
16. W przypadku szacowania szkód w sadzie lub innej plantacji roślin wieloletnich, których okres użytkowania jest dłuższy niż 5 lat, z wyłączeniem plantacji truskawek, plantacji choinek oraz roślin na cele energetyczne pod kątem ubiegania się o pomoc na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych uwzględnia się wartość bieżącą roślin (tj. w zależności od wieku) oraz współczynnik oceny bonitacyjnej wartości bieżącej (bez utraconych korzyści); do wykorzystania na stronie internetowej MRiRW – pomoc opracowanie Krzysztofa Zmarlickiego – Określanie wartości plantacji kultur wieloletnich.
17. W przypadku szacowania szkód w szkółkach dla celów ubiegania się o pomoc na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych powinno być szacowane wyłącznie szkody w roślinach matecznych, których okres użytkowania jest dłuższy niż 5 lat. Metoda „Zmarlickiego” dotyczy szkód w sadach/plantacjach wieloletnich, a nie plonach.

V. Zadania Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu w procedurze szacowania szkód.

1. Oddelegowanie i udział pracowników DODR w pracach komisji.
2. Współpraca z komisjami gminnymi oraz udzielanie wskazówek merytorycznych.
3. Weryfikacja sporządzonych przez komisje gminne protokołów oszacowanych szkód (indywidualnych oraz zbiorczych) w przypadku dużego rozmiaru szkód.
- 4.

VI. Zadania Dolnośląskiej Izby Rolniczej we Wrocławiu w procedurze szacowania szkód.

1. Oddelegowanie i udział przedstawicieli DIR w pracach komisji szacujących szkody.

Wyjaśnienie:

Pojęcie niekorzystnego zjawiska atmosferycznego: susza, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę nie jest równoznaczne z określeniem „stanu klęski żywiołowej”, o której mowa w ustawie z dnia 18 kwietnia 2002 roku o stanie klęski żywiołowej (tj. Dz.U. 2017, poz.1897).

Uwaga: W zależności od rozmiaru szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi i w zależności od potrzeb, ustalany jest przez Wojewodę zakres prac dla Komisji Wojewódzkiej.